

Rīgā

30.06.2020. Nr. LPA 1.8.-14

Uz 11.06.2020. VSS-479

Iekšlietu ministrijai

*Par rīkojuma projektu "Par pasākumu plānu
noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas,
terorisma un proliferācijas finansēšanas
novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022.gadam"*

Biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse" ir izskatījusi Iekšlietu ministrijas izstrādāto "Pasākumu plāns noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam" (turpmāk – plāns) un sniedz šādus iebildumus.

- Latvijas Pilsoniskā alianse iebilst, ka plānā, līdzīgi kā Finanšu izlūkošanas dienesta ziņojumā "Juridisko personu un nevalstisko organizāciju noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riski (publiskojamā versija)"¹, tiek turpināta prakse vispārīgi norādīt, ka nevalstiskais sektors (NVO) var tikt izmantots noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā vai, lai finansētu terorismu. Ne ziņojumā, ne plānā nav norādīti konkrēti riski vai apstākļi, kas pamato šādus apgalvojumus. Līdz ar ko aicinām plānā iekļaut tikai uz faktiem balstītus secinājumus.
- Plānā tiek norādīts, ka *biedrībām pastāv iespēja brīvi saņemt ziedojumus, kā avoti netiek uzskaitīti, turklāt praksē konstatētas grūtības veikt mērķziedojumu izlietošanas kontroli.* Vēršam uzmanību, ka biedrībām ir jāiesniedz gada pārskati, kurā tiek norādīta informācija par saņemtajiem ziedojumiem, tādēļ plānā norādītā informācija nav pamatota. Ja ar minēto apgalvojumu tiek domāti liela apmēra anonīmie ziedojumi, kas tiek saņemti skaidrā naudā, tad būtu jāvērtē konkrētas nevalstiskās organizācijas darbība un veids kā liela apmēra skaidras naudas ziedojums ir ticis saņemts un izlietots. Jāņem vērā, ka lielu daļu skaidras naudas ziedojumu tiek iegūti, piemēram, pasākumos, kas veltīti tieši ziedojumu vākšanai, vai arī tirdzniecības centros pie norēķinu kasēm. Tomēr, ja pastāv risks, ka Latvijā ir darbojošas NVO, kuras nespēj argumentēti un dokumentāli pierādīt šādu ziedojumu iegūšanas un izlietojuma pamatotību, tad šādā gadījumā kompetentajām tiesībsargājošajām iestādēm būtu jāveic kriminālprocesaūlas darbības, lai ierobežotu šādas biedrības darbību, nevis ierobežot visu organizāciju darbību.
- Attiecībā par plānā norādīto risku "*NVO galvenokārt neveic tiešu un nepastarpinātu TF un atbalstīšanu – lielākoties NVO ieņem starpnieka lomu, lai piesaistītu līdzekļus un vēlāk tos novirzītu, slēpjot patieso saņēmēju un izlietojuma mērķi. NVO var tikt iesaistītas vairākos vai jebkurā no NILLTF shēmas posmiem: līdzekļu vākšana,*

¹ Juridisko personu un nevalstisko organizāciju noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riski. Pieejams: https://www.fid.gov.lv/images/Downloads/useful/JP_NVO_zinojums_PV.pdf

legalizācija, sadale." jāmin, ka Latvijas Pilsoniskā alianse jau vairākkārt norādījusi, ka joprojām nav pieejama informācija par tām NVO, kurās pastāv šādas, noziedzīgas rīcības, iespējas. Tādēļ atkārtoti aicinām plānā iekļaut tikai uz faktiem balstītus secinājumus un apgalvojumus.

Vēršam uzmanību, ka 2019. gadā, pēc Finanšu izlūkošanas dienesta publiski paustās informācijas, ka nevalstiskais sektors tiek izmantots noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā, nevalstiskajām organizācijām tika būtiski ierobežota darbības joma, jo kredītiestādes tām atteicās sadarbībai (neatver kontus, ierobežo iespēju izmantot kredītiestādes pakalpojumus). Līdz ar ko Latvijas Pilsoniskā alianse iestājas par informācijas norādīšanu, kas ir balstīta uz faktiem un konkrētiem gadījumiem, kas konstatēti Latvijā, nevis izmantot vispārinājumus, kas ir būtiski nevalstiskā sektora reputācijas saglabāšanai.

Ar cieņu,

Direktore

(paraksts*)

Kristīne Zonberga

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Zaļūksnis 24245580

Artis@nvo.lv

Atzinums ir sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par vēstules saturu atbild Latvijas Pilsoniskā alianse.

Kultūras ministrija

Sabiedrības integrācijas
fonds